

VAN LANSCHOT
KEMPEN

De daad bij het woord tijdens het stemseizoen

Ondernemend duurzaam | Juni 2023

Anna Ferschtman
Sustainability writer

Luide protesten en vastgelijmde activisten zijn tegenwoordig de beelden die het publiek voor ogen heeft als het om aandeelhoudersvergaderingen gaat. Maar de 'ava's' zijn natuurlijk veel meer dan dat. Beleggers kunnen op de algemene vergadering van aandeelhouders hun stem uitbrengen over veel kwesties die bepalend zijn voor het beleid en de toekomst van het bedrijf. Na de continue dialoog gedurende het jaar, is dit het moment om indien nodig de daad bij het woord te voegen. Welke balans kunnen wij opmaken nu het stemseizoen 2023 ten einde loopt?

Opvallende trends

In de eerste zes maanden van 2023 stemden de portefeuillemanagers van Van Lanschot Kempen op 329 aandeelhoudersvergaderingen. Bij 15% van alle door ons uitgebrachte stemmen, stemden wij tegen het bestuur. Ongeveer de helft van deze tegenstemmen betrof zaken rond de herbenoeming van bestuursleden. Een achtste raakte aan de beloning van het bestuur.

Opvallend was dat op de agenda's van de 'ava's' veel meer voorstellen van aandeelhouders stonden. Ging het vorig jaar om 2% van de resoluties, dit jaar was dit in dezelfde periode (januari-juni) gestegen tot 4,5%. Wij steunden 60 aandeelhoudersresoluties rond klimaat en sociale kwesties.

Klimaatbeleid en het halen van de net zero doelstellingen van Parijs stonden ook dit jaar vaak centraal. Dit was uiteraard het geval bij de grote olie en gas-bedrijven, waarover later meer. Opvallend was dat in de Verenigde Staten dit jaar ook flink meer 'anti-duurzaamheid' resoluties van aandeelhouders in stemming werden gebracht: bijna een verdubbeling ten opzichte van 2022. De absolute getallen zijn hierbij nog steeds heel laag. Zo'n 80 voorstellen in 2023, tegenover ruim 40 vorig jaar, waarschijnlijk het gevolg van de groeiende 'anti-ESG' beweging in de VS.

“

De transitie naar duurzamere energiebronnen gaat velen te langzaam

Het goede nieuws is dat de steun voor deze voorstellen laag is en dalende. De gegevens bestrijken nog niet het hele seizoen, maar tot 1 juni steunde nog geen 3% van de aandeelhouders deze voorstellen, van een magere 3,5% vorig jaar.¹

Fossiele voorlopers en achterblijvers

Ook dit jaar waren er protesten te over bij de vergaderingen van de grote olie- en gasbedrijven. De transitie naar duurzamere energiebronnen gaat velen te langzaam. Toch zijn er bij verscheidene ondernemingen zeker lichtpuntjes te onderscheiden. Zo is bijvoorbeeld het Noorse **Equinor** binnen de sector een van de voorlopers in de transitie naar een emissieloze toekomst. Het bedrijf heeft een duidelijke strategie om in 2050 net zero uitstoot te hebben, inclusief ambitieuze tussenliggende doelstellingen en investeringsplannen. Zo streeft Equinor naar een reductie van de emissie intensiteit van 20% in 2030, vergeleken met 2021. Het bedrijf staat ook open voor engagement.

¹ Harvard Law School Forum on Corporate Governance, juni 2023

Van Lanschot Kempen stemt zijn stemgedrag af op de respons van de grote olie- en gasbedrijven tijdens de dialoog gedurende het jaar. Wij zijn kritischer in ons stemgedrag als bedrijven achterlopen en/of niet bereid zijn om de dialoog aan te gaan en concrete doelstellingen voor reductie van uitstoot te stellen. Als er wel een veelbelovende dialoog op gang is gekomen, kunnen wij onze stem daarop aanpassen.

Shell zit wat dat betreft nog op de kritieke lijn. Wij stemden vóór de klimaat-resolutie van ngo FollowThis, die opriep sterker op de energietransitie in te zetten. Maar wij onthielden ons van stemming rond het klimaatplan van Shell zelf. Het bedrijf heeft ten opzichte van veel van de Europese concurrenten een onduidelijke strategie om net zero te bereiken en heeft heel beperkte tussentijdse doelstellingen geformuleerd. Maar Shell lijkt wel steeds meer open te staan voor dialoog en daarbij ook steeds meer bewust te zijn van de klimaatrisico's voor zijn eigen bedrijfsvoering, zowel wat betreft het oppompen van olie (upstream) als de raffinage en verkoop (downstream). Daarom stemden wij niet tegen hun klimaatplan, maar onthielden ons van stemming.

Strategie en doelstellingen zijn essentieel, maar daarmee ben je er nog niet. Het Franse **TotalEnergies** heeft weldegelijk een plan om in 2050 tot net zero te komen, maar lijkt het echte commitment te missen. Het bedrijf investeert in hernieuwbare energiebronnen, maar aanzienlijk meer in gas. Wij hebben dan ook meegestemd met de succesvolle resolutie van FollowThis waarin werd opgeroepen om deze laatste investeringen af te bouwen en de transitie te versnellen. Deze resolutie haalde ruim 30% van de stemmen, fors hoger dan de 17% die het vorige FollowThis voorstel haalde, in 2021.

Beter op weg is **BP**. De Britse multinational heeft heldere reductiedoelstellingen voor 2030 en 2050 en een visie hoe zij de transitie kunnen doorlopen. Zowel voor 2050 als voor 2030 zijn er doelstellingen voor de reductie van zowel Scope 1, 2 als 3 emissies.² Investerings lopen daar een klein beetje bij achter, maar het bedrijf staat open voor engagement. Wij hebben in dit geval ons onthouden van stemming over de resolutie van FollowThis, om het gesprek met BP makkelijker te maken en de lijnen open te houden.

Goed bestuur dient belang van aandeelhouders en bedrijf

Klimaatbeleid en CO₂-uitstoot waren niet de enige onderwerpen op de agenda's. Ook kwesties rond goed bestuur sprongen er in 2023 uit. Wij letten daarbij vooral op de kwaliteit van het bestuur en management, het beloningsbeleid, diversiteit en inclusie en onafhankelijkheid van het bestuur. Zo stemden wij dit jaar bijvoorbeeld voor een voorstel om de rol van CEO en bestuursvoorzitter bij het bedrijf **Salesforce** te splitsen.

² Scope 1 uitstoot zijn emissies die direct verband houden met het bedrijf en bedrijfsvoering zelf. Scope 2 emissies zijn indirecte emissies die verband houden met de ingekochte energie en Scope 3 uitstoot wordt veroorzaakt door verkoop van de producten, in dit geval dus benzine, diesel, aardgas, kerosine etc.

Een ander voorbeeld van onze engagement- en stempraktijk is het Japanse **Fujitec**, waar al jaren problemen speelden rond goed bestuur. In 2022 namen wij twee keer de ongebruikelijk stap om door middel van openbare brieven publiekelijk onze zorg te uiten over de corporate governance van de producent van roltrappen en liften. Wij vroegen onder meer om de benoeming van onafhankelijke bestuursleden en betere kapitaalallocatie.

Vorig jaar juni stemden wij bij de aandeelhoudersvergadering al tegen de herbenoeming van het bestuur, na aanwijzingen van bestuurlijk en financieel mismanagement. Hoewel de herbenoeming van CEO Takakazu Uchiyama toen geen meerderheid haalde, mocht hij van de andere bestuursleden toch zijn functie behouden.

In februari 2023 dwong een activistische grote aandeelhouder een nieuwe stemming af tijdens een bijzondere aandeelhoudersvergadering. Dit maal met meer succes: na de vergadering in februari werd een nieuwe raad van bestuur geïnstalleerd, grotendeels bestaand uit onafhankelijke leden, bestuurders die niet direct uit de gelederen van het bedrijf zelf afkomstig waren.

Sterk resultaat engagement

‘Een onafhankelijke raad van bestuur geeft meer zekerheid dat de belangen van aandeelhouders niet worden vergeten en er voldoende kennis en kunde aanwezig is om het bedrijf goed te leiden’, vertelt **Jan Willem Berghuis**, **managing director van de Kempen Small Cap Equity strategie**. ‘Wij stonden achter de benoeming van het nieuwe bestuur en onze gesprekken met de nieuwe bestuursleden geven ons het vertrouwen dat Fujitec nu de governance en kapitaalallocatie verbeteringen zal doorvoeren die het bedrijf nodig heeft.’

‘Ons zeer actieve engagement met het bedrijf is dus zeker succesvol geweest. Wij hebben het afgelopen jaar veel stakeholders gesproken, brieven gestuurd en gepubliceerd en zien nu echt resultaat. Vertrouwenwekkend is zeker ook dat het nieuwe bestuur ook sterk uit de aandeelhoudersvergadering van juni van dit jaar is gekomen. Uchiyama, de weggestuurde CEO die nog 10% van de aandelen Fujitec in handen heeft, diende een resolutie in voor de benoeming van wederom nieuwe bestuursleden. Maar zijn voorstel kreeg relatief weinig stemmen.’

“

Een onafhankelijke raad van bestuur geeft meer zekerheid dat de belangen van aandeelhouders niet worden vergeten.

Jan Willem Berghuis, managing director

Disclaimer

De informatie die is opgenomen in deze publicatie is uitsluitend bestemd voor algemene doeleinden. Deze publicatie is geen aanbod en u kunt aan deze publicatie geen rechten ontleen. Bij de totstandkoming van deze publicatie hebben wij de grootst mogelijke zorgvuldigheid betracht bij de selectie van externe bronnen. Wij kunnen niet garanderen dat de informatie van deze bronnen die in deze publicatie is opgenomen juist en volledig is of in de toekomst zal blijven. Wij aanvaarden geen aansprakelijkheid voor druk- en zetfouten. Wij zijn niet verplicht de informatie die we hebben opgenomen in deze publicatie te actualiseren of te wijzigen. Alle rechten ten aanzien van de inhoud van de publicatie worden voorbehouden, inclusief het recht van wijziging.

Overige informatie

Van Lanschot Kempen NV is statutair gevestigd aan de Hooge Steenweg 29, 5211 JN 's-Hertogenbosch, KvK nr. 16038212 met btw-identificatienummer NL001145770B01, is als bank geregistreerd in het Wft-register en staat onder toezicht van De Nederlandsche Bank NV (DNB), Postbus 98, 1000 AB Amsterdam, en de Autoriteit Financiële Markten (AFM), Postbus 11723 1001 GS Amsterdam. Eventuele klachten kunt u richten aan Van Lanschot Kempen NV of de afdeling Kwaliteit & Service van het hoofdkantoor, Postbus 1021, 5200 HC 's-Hertogenbosch.

Beethovenstraat 300
1077 WZ Amsterdam
Postbus 75666
1070 AR Amsterdam

T +31 20 348 80 00
[vanlanschotkempen.com/en/sustainability](https://www.vanlanschotkempen.com/en/sustainability)